

Algr.
22.3. cvičenie

Vymenujte prvky podgrupy S_4
 $[(1234)] = \{(1234)^k : k \in \mathbb{Z}, k \geq 0\}$

S_4 -permutácie $\{1, 2, 3, 4\}$
 -operácia $\circ$ (značím.)

$$(1234)^0 = ()$$

$$(1234)^1 = (1234)$$

$$(1234)^2 = (1234)(1234) = (13)(24)$$

$$(1234)^3 = ((13)(24))(1234) = \cancel{(42)(1)} (1432)$$

$$(1234)^4 = (1234)(1234) = ()$$

$$(1234)^5 = (1234)$$

$$(1234)^6 = (1234)^2$$

$$(1234)^{100} = ()$$

$$(1234)^{18} = (1234)^{16} (1234)^2 = (13)(24)$$

$$(1234)^{-15} = (1234)$$

Cayleyho tabuľka H

	$()$	(1234)	$(13)(24)$	(1432)
$()$	$()$	(1234)	$(13)(24)$	(1432)
(1234)	(1234)	$(13)(24)$	(1432)	$()$
$(13)(24)$	$(13)(24)$	(1432)	$()$	(1234)
(1432)	(1432)	$()$	(1234)	$(13)(24)$

Príklad: Napíšte pravé kosety

$$H(), H(1234), H(23), H(24)$$

$$H() = \{f() : f \in H\} = H$$

$$H(1234) = \{f(1234) : f \in H\}$$

} všetky rozklady S_4 na pravé kosety

$$(1234) = (1234)() \in H_0()$$

$$(1234) = ()(1234) \in H_0(1234)$$

$$H() \cap H(1234) \neq \emptyset$$

$\Downarrow$ - trieda rozkladu
 $H() = H(1234)$

$$H(23) = \{f(23) : f \in H\} = \{(), (23), (1234), (13)(24)(23), (1432), (23)\} =$$

$$= \{ (23), (124), (1342), (143) \}$$

$$H \cdot (124) = H \cdot (23)$$

$H(24) = D \cup H$ - mala by byť disjunktná s oboma zbraťkami.

Príklad - Koľko je tried v rozklade S_4 podľa H na prave kosity?

$$|S_4| = 4! = 24$$

$$|H| = 4 \quad |H \cdot x| = 4, \quad x \in S_4$$

odpoveď - $\frac{|S_4|}{|H|} = 6$

Príklad - Nájdite dvojprvkovú podgrupu S_4

$$\{(), (123)\} \text{ - nie!}$$

$$(123)(123) = (132) \in H \text{ nie je podgrupa}$$

$$H = \{(), (34)\}$$

$$(34)(34) = () \in H$$

$$(34) \cdot () = () \cdot 34 = (34) \in H$$

$$() \cdot () = () \in H \quad ()^{-1} = () \in H$$

$$(34)^{-1} = (34) \in H$$

Príklad - Nájdite 6-prvkovú podgrupu S_4

Odpoveď - S_3 , pokiaľ každý prvok $f \in S_3$ stotožníme s permutáciou

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ f(1) & f(2) & f(3) & 4 \end{pmatrix}$$

D.ú. - Nájdite 12-prvkovú podgrupu S_4

Príklad - Nájdite 7-prvkovú S_4

- neexistuje (posledná veta z prednášky (Lagrangeova))

$$|H| \text{ musí deliť } |S_4|$$

Príklad - Nájdite najmenšiu (v zmysle $\leq$) podgrupu S_4 , ktorá obsahuje prvky

$$(12), (34)$$

$$H = \{(), (12), (34), (12)(34)\}$$

$$(12)(34) \cdot (12) = (34)$$

$$(12)(12) = ()$$

$$(34)(34) = ()$$

$$(12)(34)(12)(34) = ()$$

Sú podgrupy S_4 : $H_1 = \{(), (1234), (13)(24), (1432)\}$

$$H_2 = \{(), (12)(34), (12)(34)\}$$

izomorfne $\cong$

Nie sú izomorfne, lebo: - v H_2 máme $x^{-1} = x \quad \forall x \in H_2$

- v H_1 nie

Ak by existoval homomorfizmus, mali by sme

$$\varphi: H_2 \rightarrow H_1$$

$$\varphi(x) = \varphi(x^{-1}) \text{ a teda}$$

$$\varphi(x) = \varphi(x)^{-1} \in H_1$$

$$\varphi(x) = \varphi(x)^{-1}$$

$\downarrow$
 $\forall H_1$

$$\varphi: H_1 \rightarrow H_2$$

-nerie ako pokračovať, ale to ide dokázať inak

Vezmeime $y \in H_1$

Keďže φ je izomorfizmus φ je surjektívne zobrazenie.

Teda existuje $x \in H_2$ taký, že $y = \varphi(x)$.

$\forall H_2$ máme $x = x^{-1}$, teda $\varphi(x) = \varphi(x^{-1})$

Keďže φ je homomorfizmus $\varphi(x^{-1}) = \varphi(x)^{-1}$, teda $y = \varphi(x) = \varphi(x^{-1}) = (\varphi(x))^{-1} = y^{-1}$

teda $y = y^{-1}$ pre všetky $y \in H_1$.

to však nie je pravda $\rightarrow \varphi$ neexistuje

Príklad: (zo skúšky zo zim. sem.)

Vybrané $\mathbb{Z} \times \mathbb{Z}$ operáciou sčítania po zložkách takto

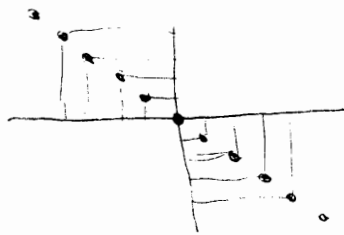
$$(x_1, x_2) + (y_1, y_2) = (x_1 + y_1, x_2 + y_2)$$

Potom $(\mathbb{Z} \times \mathbb{Z}, +)$ je grupa

Príklad: Nájdite najmenšiu podgrupu $(\mathbb{Z} \times \mathbb{Z}, +)$, ktorá obsahuje $(-1, 1)$ a nakreslite ju.

$$H = \langle (0,0), (-1,1), (1,-1) \rangle \quad -2! e \downarrow$$

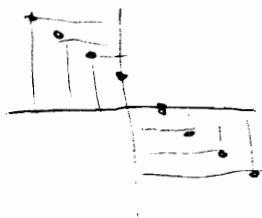
$$H = \langle (0,0), (-1,1), (1,-1), (-2,2), (2,-2), \dots \rangle = \langle (x, -x) : x \in \mathbb{Z} \rangle$$

Príklad: Nakreslite ako vyzerajú triedy rozkladu $\mathbb{Z} \times \mathbb{Z}$ podľa H

$$H + (x_1, x_2) = \{ (y_1, y_2) + (x_1, x_2) : (y_1, y_2) \in H \} =$$

$$= \{ (y, -y) + (x_1, x_2) : y \in \mathbb{Z} \} = \{ (x_1 + y, -y + x_2) : y \in \mathbb{Z} \}$$

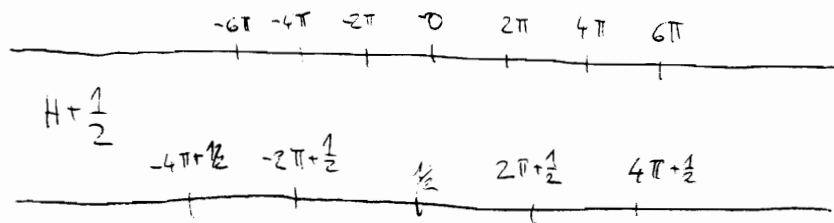

Vezmeme takúto podgrupu $(\mathbb{R}, +)$: $H = \{k \cdot 2\pi : k \in \mathbb{Z}\}$

Ako vyzerajú čriedy rozkladu $(\mathbb{R}, +)$ podľa H na prave kosety

$$H+x = \{x+x : x \in H\}$$

$$H+0 = H$$

$$H + 2\pi = H$$

$$H + (2\pi + \frac{1}{2}) = H + \frac{1}{2}$$

Príklad ~~B~~ množky 8 bitovej reťazce

XOR - Binárna operácia na B

(B, XOR) je grupa

- jednotkový prvok 00000000

- inverzný prvok ~~1111~~ reťazca X je X